

Kennissessie

Transitie Landelijk Gebied – Deelgebied De Veenkoloniën

12:00 – 12:30	Lunch en plenaire voorstelronde	
12:30 – 12:35	Opening door dagvoorzitter	Rieks van der Wal
12:35 – 12:45	Inleidende presentatie Transitie Landelijk Gebied Groningen	Amarens Reitsma
12:45 – 13:15	Inleidende presentatie over het bodem- en watersysteem, inclusief vragen	Wilfried Heijnen & Evert van der Laan
13:15 – 13:25	Speeddates bodem- en watersysteem	
13:25 – 13:55	Inleidende presentatie over natuur, inclusief vragen	Renée Bekker
13:55 – 14:05	Speeddates natuur	
14:05 – 14:35	Inleidende presentatie over landbouw, inclusief vragen	Tanja Beuling & Harry Kager
14:35 – 14:45	Speeddates landbouw	
14:45 – 15:00	Pauze	
15:00 – 15:20	Gespreksronde 1	
15:20 – 15:40	Gespreksronde 2	
15:40 – 15:55	Pauze	
15:55 – 16:15	Gespreksronde 3	
16:15 – 16:30	Terugkoppeling	Rieks van der Wal en specialisten
16:30 – 16:45	Vervolg en afsluiting	Amarens Reitsma
16:45	Napraten	

provincie
groningen

Transitie Landelijk Gebied Groningen

- Terugblik afgelopen jaar
- Eerste verkenning opgaven Veenkoloniën
- Processchets komende maanden
- Kennissessie van vandaag
  - Inleidende presentaties
    - Bodem- en watersysteem
    - Natuur
    - Landbouw
  - Speeddates
  - Gespreksrondes

NPLG

Nederland staat voor een uitdagende transitie van het landelijk gebied. Het **Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG)** bepaalt in belangrijke mate de nationale doelen, de reikwijdte en het ritme van de transitie. In de zomer van 2022 presenteerde de Minister voor Natuur en Stikstof de nationale doelen en opgaven voor natuurherstel en -versterking (waaronder de reductie van stikstof), water en klimaat. Daarnaast werd een aantal structurerende principes geformuleerd, zoals 'water en bodem sturend'. Ook is het NPLG onlosmakelijk verbonden met het toewerken naar perspectief voor de landbouw.

Water en bodem
sturend

Regionale
stikstofreductie-
doelstellingen

Landbouwperspectief

Stikstof

Natuur

Stikstofreductie

Areaaluitbreiding

Instandhoudingsdoelen natuurkwaliteit

Hydrologische doelen

Groenblauwe dooradering

Water

Schoon oppervlakte- en grondwater

Goede toestand grondwaterlichamen

Goede zoetwaterbeschikbaarheid

Klimaat

Reductie van uitstoot broeikasgassen.

Koolstofvastlegging

Verkenning opgave deelgebied Veenkoloniën

Op de navolgende pagina's volgt een verkenning hoe de landelijke doelen zich vertalen naar opgaven die landen in het Veenkoloniën. Daarbij hebben niet alle opgaven eenzelfde status. Door integraal naar opgaven te kijken willen we met de gebiedsschets toewerken naar (vol)houdbaar toekomstperspectief.

In het gebiedsproces wordt gestart met het uitdiepen van deze opgaven in kennissessies, om zo te komen tot een gedeeld gebiedsspecifiek beeld van de opgaven die voor ons liggen.

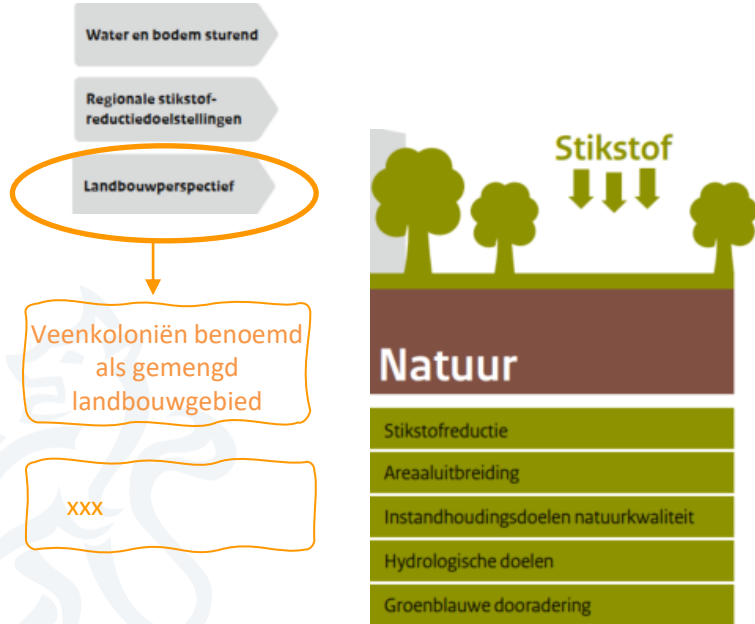
Terugblik

- Groningse startnotitie 22 februari 2023
- "Stand-van-zaken" document 5 juli 2023

Verkenning opgaven Veenkoloniën

verkenning landbouw & aanpalende opgaven

XXX

?

(aan te vullen in de kennissessies)

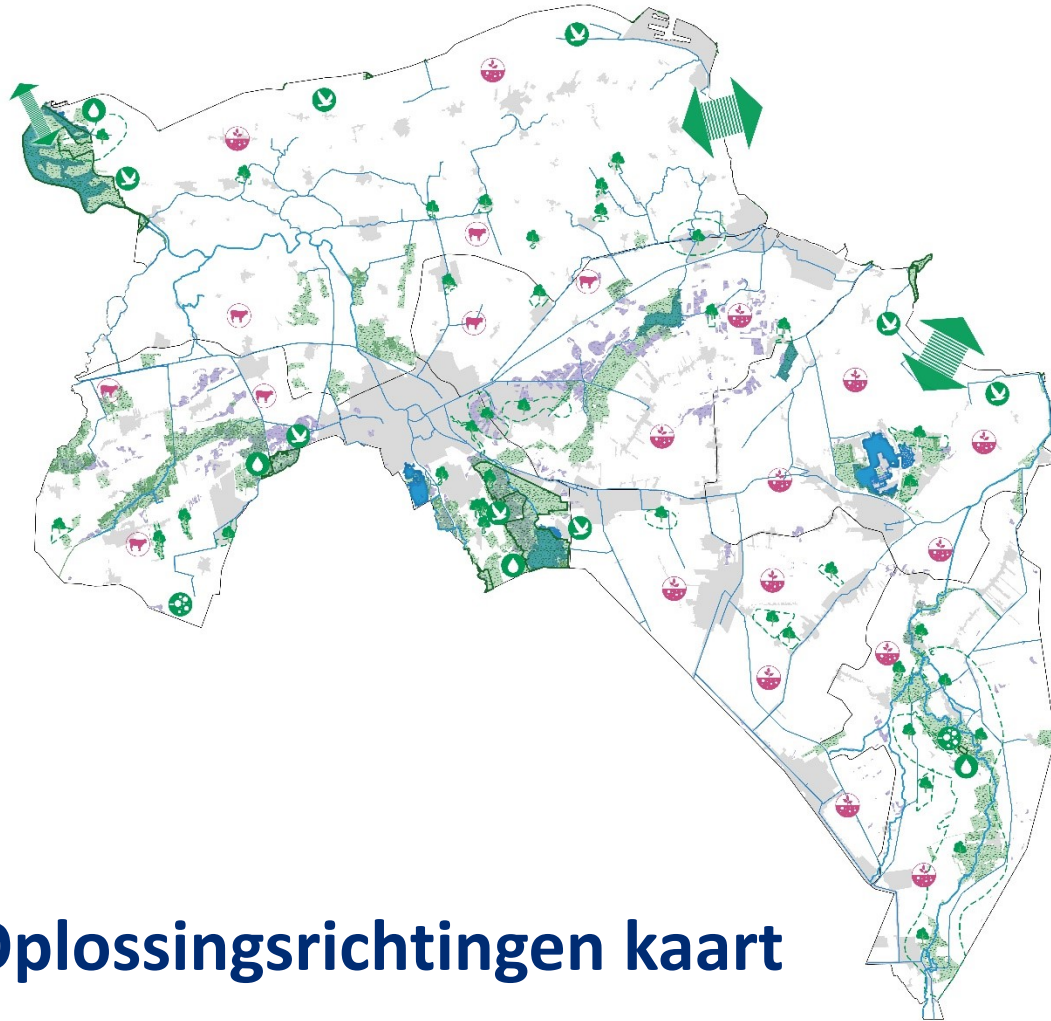

Suggesties richting kennissessies

XXX

XXX

Oplossingsrichtingen kaart

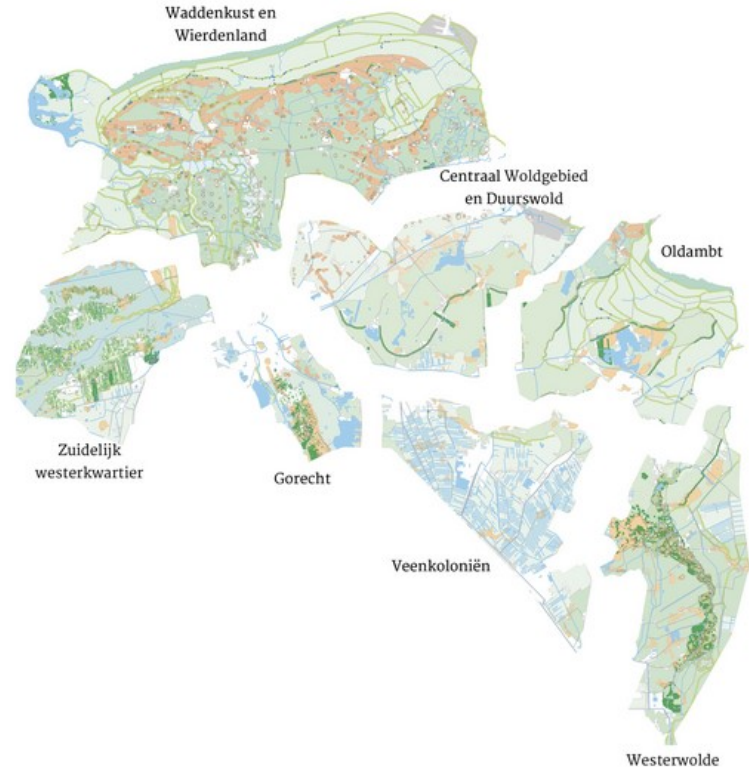
- aanpak veenoxidatie in klassieke veenweide
- zoekgebied bos
- NNN
- NNN opgave
- N2000
- stikstofreductie t.b.v. N2000 aangewezen gebiedsdoelen
- vogelleefgebied t.b.v. N2000 aangewezen gebiedsdoelen
- hydrologie op orde N2000 aangewezen gebiedsdoelen
- verbeteren relatie zoet-zout N2000 aangewezen gebiedsdoelen
- KRW-waterlichaam
- aanpak broeikasgassen en koolstofvastlegging melkveehouderij
- aanpak koolstofvastlegging akkerbouw
- stedelijk gebied

Generieke maatregelen (niet op kaart)

- Groenblauwe dooradering
- Koolstofvastlegging bos en hout
- Zoetwatervoorraad/klimaatadaptatie
- N2000 regionale doelen

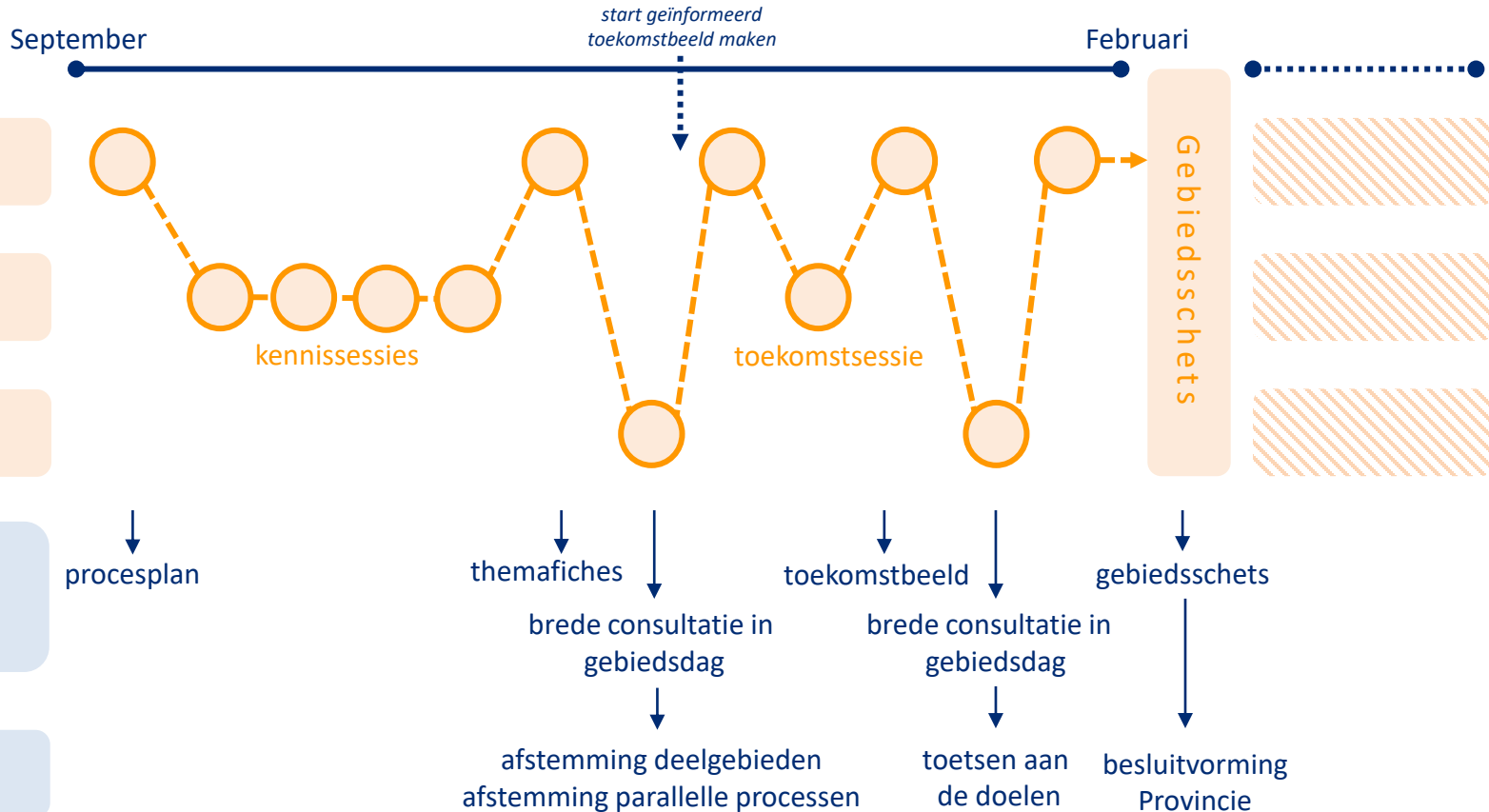
Gebiedsprocessen

- Gebiedsprocessen leidend; samen met gebieden toewerken naar een gedragen gebiedsschets met oplossingsrichtingen
  - Kennissessies
  - Toekomstsessies
  - Inloopbijeenkomsten
- Aansluiting bij reeds bestaande structuren en initiatieven; mogelijk verschillen in aanpak per deelgebied
- Uitgaan van eigen kracht en waar energie en draagvlak zit;
- Toewerken naar een houdbaar toekomstperspectief;
- Opgaven integraal aanpakken;
- Transparantie over proces en inhoud.

Schets van het proces

Bodem- en watersysteem

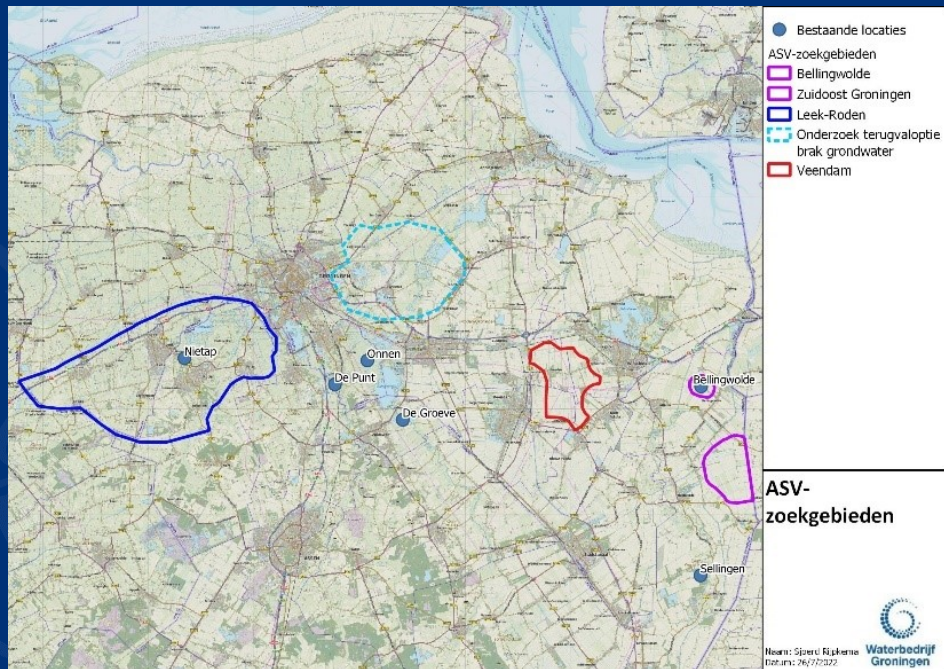
Aanvullende strategische voorraden (ASV's) Provincie Groningen

Cindy Groenewoud

Wat is een ASV?

- **Reservering inclusief bescherming**, om ook op de middellange en lange termijn voldoende drinkwater te kunnen leveren.
- Opgave voor Groningen circa **12 miljoen m³/jaar** (2040-2050) op basis van het zogenoemde stoomscenario (=25% groei van de vraag naar drinkwater).
- De werkelijke inzet van ASV's als daadwerkelijke drinkwaterwinning is **afhankelijk van de werkelijke vraag** irt het stoomscenario, besparing en het gebruik van alternatieve bronnen.

Zoekgebieden Groningen

- Verkennende studies 2010
  - Zuidoost Groningen
  - Leek-Roden
- Nieuwe informatie
  - Bellingwolde (historische winning, mogelijk te combineren met zuidoost Groningen)
  - Veendam Oost (grondwaterkwaliteit is beter dan eerder gedacht)
  - Terugvaloptie brak grondwater

Procedures

1. Zoekgebieden zijn in december 2022 door GS behandeld
2. Procedure om de ASV (contour en regels) op te nemen in de Provinciale omgevingsverordening (inclusief mer-beoordeling / plan-MER)
3. Indien de drinkwaterwinning nodig blijkt op termijn: vergunningprocedure door Waterbedrijf Groningen met project-MER

Doorkijk Contour en Regels

- De contour zal bepaald worden aan de hand van de reistijd door de ondergrond
- Er zullen beschermingsregels gaan gelden voor de ASV's
- De beschermingsregels zijn nog niet gedefinieerd
- De regels zijn afhankelijk van de aard van het gebied: met name beschermbaarheid / aanwezigheid van beschermende lagen
- Waarschijnlijk wel: boringsvrije zone vanaf een bepaalde diepte (3 m-mv?): mogelijk beperkingen voor beregening en energiesystemen
- De effecten van de regels zullen mogelijk onderdeel zijn van de plan-m.e.r. Dit wordt in de NRD-fase beslist

Speeddates bodem- en watersysteem

02:00

mins: secs: type:

Natuur

Speeddates natuur

02:00

mins: secs: type:

Landbouw

Speeddates landbouw

02:00

mins: secs: type:

Kennissessies

Bedoeling van de kennissessies

Bedoeling van de kennissessies is om in gezamenlijkheid:

- De kennis van het NPLG en aanverwante onderwerp te vergroten, daarbij ook alle kennis die al in het gebied aanwezig is op tafel krijgen;
- Gedeeld beeld te krijgen bij generieke en specifieke opgaven voor natuur, water en klimaat in de Veenkoloniën en het toekomstperspectief voor de landbouw;
- Huidige situatie en ontwikkelingen in het vakgebied te verkennen;

Vanuit de kennissessies worden themafiches gemaakt die worden gepubliceerd en die de basis vormen voor de gebiedsdag.

Opzet kennissessies in de Veenkoloniën

Voor deelgebied Veenkoloniën werken we aan een opzet waarin wordt samengewerkt met Stichting Innovatie Veenkoloniën en de daarbij aangesloten partners (waaronder de provincie Drenthe). Deze partijen zijn momenteel al kennispartners in het gebied. Voor de invulling van de kennissessies willen we daarom starten met een bijeenkomst waarin de kennis die al in het gebied aanwezig is op tafel komt. Daarna zien we één of meerdere kennissessie(s) voor ons met een bredere vertegenwoordiging uit het gebied om het kennisniveau te verbreden en te komen tot een breed gedeeld gebiedsbeeld.

